

UNICEF NORGES RETNINGSLINJER FOR CHILD SAFEGUARDING

FASTSATT AV STYRET I UNICEF NORGE 14.12.2023

INNLEDNING

UNICEF Norges retningslinjer om child safeguarding, som besluttet av styret i UNICEF Norge 14.12.2023, skal sikre respekten for hvert enkelt barn, beskytte og fremme hvert enkelt barns rett til trivsel og utvikling, samt gi barn muligheten til å påvirke aktiviteter og beslutninger som angår deres liv.

Dette dokumentet inneholder UNICEF Norges retningslinje for child safeguarding. Vedlegg til dokumentet er rutine for rapportering og håndtering av bekymringer knyttet til barns sikkerhet. Dokumentet reflekterer UNICEFs hovedprinsipper for beskyttelse av barn. Den er ikke uttømmende og krever at UNICEF Norge har retningslinjer, prosedyrer og standarder som forklarer og ivaretar child safeguarding i alle aktiviteter som direkte eller indirekte angår barn i UNICEF Norge.

1. BAKGRUNN

- a. UNICEF Norge er en nasjonalkomitee under UNICEF og følger en rekke nøkkelpinsipper. Disse prinsippene har sitt fundament i FNs barnekonvensjon. Konvensjonen er et av verdens viktigste dokumenter. Den gir alle barn og unge under 18 år de samme grunnleggende rettighetene, uansett hvem de er og hvor de bor. Den inneholder blant annet artikler om ikke-diskriminering, likeverd, retten til omsorg og trivsel, beskyttelse av rettigheter inkludert barns interesser, retten til å uttale seg og bli lyttet til, ytringsfrihet, beskyttelse mot vold og overgrep, samt beskyttelse av privatliv.
- b. Retningslinjen for child safeguarding fra UNICEF, som ble vedtatt i 2016, inneholder spesifikke krav til alle nasjonalkomiteer om å utvikle og vedta retningslinjer og prosedyrer som sikrer beskyttelse av barn. Retningslinjen stiller krav om at enhver NATCOM skal ha en retningslinje for child safeguarding.
- c. I Samarbeidsavtalen mellom UNICEF Norge og UNICEF¹, står det at:
  - Nasjonalkomiteer er etablert for å fremme barns rettigheter og trivsel. Når komiteene utfører sitt arbeid, og bruker UNICEFs navn og merkevare, er de forpliktet til å følge UNICEFs regler og retningslinjer.²
  - UNICEF Norge skal unngå aktiviteter som kan skade UNICEFs omdømme³
  - UNICEF Norge skal ha som mål å alltid utføre sitt mandat på best mulig måte og være blant de beste på sitt område⁴

---

¹ [Cooperation Agreement between UNICEF and the National Committee](#)

² Cooperation Agreement between UNICEF and the National Committee, pkt. 4 a)

³ Cooperation Agreement between UNICEF and the National Committee, pkt. 6 g)

⁴ Cooperation Agreement between UNICEF and the National Committee, pkt. 9 b)

- d. Det er også en del av "Principles of Good Governance for National Committees"⁵ at styret sikrer implementering av "retningslinjer, prosedyrer og standarder som styrer etisk atferd". Dette inkluderer child safeguarding.
- e. Det følger av samarbeidsavtalen at UNICEF Norge skal arbeide for å sikre at alle barn får oppfylt sine rettigheter etter FNs barnekonvensjon både globalt og nasjonalt.⁶ Dette gjøres bl.a. gjennom å samle inn midler, påvirkningsarbeid og andre egnede aktiviteter. UNICEF Norge er også forpliktet til å øke bevisstheten om FN's barnekonvensjon.

Arbeidet skal utføres innenfor rammene av FNs barnekonvensjon, og til enhver tid gjeldende norsk lovgivning og rettspraksis. Eksempler på dette er lov om sosiale tjenester, personvernloven med tilhørende forskrift, barneloven og straffeloven, Norsk atferdsnorm for Frivillige organsiasjoner og behandling av personopplysninger samt Etsiske retningslinjer for innsamling i Norge. Videre skal arbeidet utføres innenfor rammene av denne retningslinjen.

2. FORMÅL OG MÅLGRUPPER

- a. UNICEF Norges retningslinje for child safeguarding har som mål å beskytte hvert enkelt barn, samt å sikre at barn respekteres og trives. Barn skal gis reelle muligheter til å påvirke aktiviteter og beslutninger som berører barnets liv. Barnet skal beskyttes mot alle former for diskriminering, trusler, vold og overgrep. Barnets beste skal alltid settes først.
- b. Alle som handler på vegne av UNICEF Norge, skal være kjent med innholdet i dette dokumentet og signere en erklæring om at de alltid vil sette barnets beste over alle andre hensyn, beskytte barn mot alle former for overgrep og gjøre sitt beste for å etterleve bestemmelsene i FN's barnekonvensjon, som definerer barn som alle personer under 18 år.
- c. Bestemmelsene skal gjelde for alle som handler på vegne av UNICEF Norge, inkludert medlemmer av styret og ledelsen, ansatte, frivillige, ambassadører, samarbeidspartnere, bedrifter, stiftelser, påvirkere, konsulenter, frilansere og andre involverte i UNICEF Norges aktiviteter.
- d. FNs barnekonvensjon er grunnsteinen i UNICEFs arbeid. Alle som jobber med barn i regi av UNICEF Norge har en plikt til å respektere barns rettigheter i henhold til konvensjonen.

Alle barn har de samme rettighetene, uavhengig av kjønn, kultur, etnisitet, alder, religion, seksuell orientering, evner eller funksjonsevne. All diskriminering skal unngås, og alle barn, uavhengig av deres personlige bakgrunn, har rett til å bli hørt og påvirke i saker som angår dem. Dette betyr for eksempel at barn som av ulike grunner befinner seg i utfordrende situasjoner, skal gis tilgang og muligheter til å oppnå de samme rettighetene som andre, gjennom konkret og spesiell støtte hvis de trenger det.

---

⁵ Cooperation Agreement between UNICEF and the National Committee, pkt. 9 a)-e)

⁶ Cooperation Agreement between UNICEF and the National Committee, pkt. 2 a)-b)

3. PRINSIPPER

- a. Barn og unge skal aldri utsettes for vold eller skade fra personer som handler på vegne av UNICEF Norge. Dette innebærer blant annet;
  - fysisk vold (slag, spark, lugging, klyping eller andre handlinger som fører til smerte eller skade)
  - psykisk vold (si eller gjøre ting som skremmer, truer, ydmyker eller sårer barn)
  - seksuell vold eller seksuelle overgrep (tvinger, truer, presser, lokker eller lurer barn til å være med på seksuelle handlinger)
  - økonomisk utnyttelse
  - forsømmelse av å oppfylle barns grunnleggende fysiske, emosjonelle eller psykologiske behov
  - mobbing og utestenging
  - brudd på barns personvern
- b. Alle som handler på vegne av UNICEF Norge har en grunnleggende plikt til å sikre at barn ikke utsettes for noen form for risiko jf. avsnitt 1 b). Risikovurdering av aktiviteter som angår barn direkte eller indirekte skal innarbeides som en del av prosjektplanleggingen, og alle aktiviteter skal risikovurderes før det igangsettes nye aktiviteter i regi av UNICEF Norge som involverer barn. Alle risikovurderinger skal dokumenteres.
- c. Barn har rett til å bli hørt, inkludert og tatt på alvor. Dette innebærer at barn som samarbeider med UNICEF Norge, har rett til å delta i utformingen av aktiviteter som de er involvert i, og til å bli inkludert i evalueringen av disse aktivitetene.
- d. Barnets beste skal alltid prioriteres i UNICEF Norge. Ved motstrid skal barns beste alltid komme foran de voksnes.

4. ANSVAR

- a. Child safeguarding er, som nevnt alles ansvar, men noen personer i enkelte stillinger har tilleggsoppgaver knyttet til child safeguarding.
  - Styret og ledelsen er ansvarlige for å sikre at retningslinjen gjennomføres og overholdes.
  - Kontaktperson for child safeguarding er ansvarlig for samarbeid med relevante kolleger, for å overvåke risiko knyttet til child safeguarding og respons på bekymringer, foreslå egnede oppdateringer av retningslinjen, samt sørge for at det etableres en solid organisasjonskultur. Ved bekymring skal kontaktperson løfte disse til CFO og GS.
- b. Styret har det overordnede ansvaret for child safeguarding i UNICEF Norge, inkludert å lede dette arbeidet, foreta regelmessige gjennomganger av retningslinjer og viktige prosedyrer og vurdere om de er tilstrekkelig effektive. De skal også føre tilsyn med

gjennomføringen av retningslinjene, etablere rapporteringsprosesser og revisjon, risikostyring og interne kontroller, jobbe for en god organisasjonskultur, samt fungere som en rapporteringsinstans (f.eks. revisjons- og risikoutvalg).

Styret skal sikre at child safeguarding inkluderes i organisasjonens strategier, planer og resultater, både finansielle og ikke-finansielle, muliggjøre systematisk læring fra feil eller hendelser, sikre støtte til bekymrede eller berørte barn og beskyttelse av de som melder fra eller varsler om bekymringer knyttet til child safeguarding, og utnevne en forkjemper for child safeguarding for å sikre at styret gir riktig prioritet og støtter kontaktperson for child safeguarding i deres rolle.

- c. Generalsekretær er ansvarlig overfor styret og støtter utviklingen og gjennomføringen av retningslinjer, prosedyrer og standarder i UNICEF Norge. Generalsekretær rapporterer jevnlig til styret, oppsummerer status for implementering av retningslinjene og rapporterer om eventuelle hendelser, etterforskninger og tiltak der det tas hensyn til hva som er konfidensielt. Generalsekretær skal sørge for at det etableres en solid organisasjonskultur for child safeguarding og sikre at det fremlegges en årlig rapport om child safeguarding til UNICEF som en del av den felles strategiske planleggingsprosessen.
- d. Ledelsen har ansvar for child safeguarding på sine respektive arbeidsområder, inkludert gjennomføring av retningslinjer, prosedyrer og standarder, implementering av interne kontroller, personalledelse, linjeledelse og vurderinger av prestasjoner. De skal også føre tilsyn med risikostyring på bedriftsnivå, sikre rapportering til styret, fremme rapporteringsprosesser og inkludering av child safeguarding i strategier, planer og prosesser (f.eks. vurdering og aktsomhetsplikt) samt systematisk læring av feil eller hendelser. De skal overvåke organisatorisk påvirkning (finansiell og ikke-finansiell) og sørge for at det etableres en solid organisasjonskultur for child safeguarding i sin avdeling.
- e. Kontaktperson for child safeguarding er ansvarlig for å utarbeide retningslinjer, maler og prosedyrer som bidrar til at UNICEF Norge beskytter barn, samt støtte til gjennomføring av dette arbeidet i organisasjonen. Kontaktpersonen rapporterer til generalsekretær. Kontaktpersonen fungerer som en rapporteringsinstans og bidrar med informasjon og ekspertise, spesielt innen risikostyring. Kontaktpersonen bidrar til opplæring og utvikling innen child safeguarding, og løfter saker til ledelsen når det er nødvendig. Kontaktpersonen fremmer og leder arbeidet med å bygge en organisasjonskultur for child safeguarding, og deltar i opplæring organisert av UNICEF.
- f. HR-teamet er ansvarlig for å inkludere hensyn til child safeguarding i UNICEF Norges rekrutteringsprosesser, opplæring, prestasjonsstyring og disiplinærprosesser, samt fremmer og arbeider for å bygge en god organisasjonskultur for child safeguarding i UNICEF Norge.
- g. CFO er ansvarlig for å inkludere child safeguarding i UNICEF Norges risikovurderinger, interne kontroller og at korrekt gjennomføring overvåkes. CFO skal bidra til at det settes av tilstrekkelig med ressurser til at arbeidet blir tilstrekkelig prioritert.

CFO skal løfte saker til generalsekretær/styret når det er nødvendig, og jobbe for at det bygges en god organisasjonskultur for child safeguarding i UNICEF Norge.

5. RISIKOSTYRING

- a. UNICEF Norge skal ha en organisasjonskultur med nulltoleranse for brudd på retningslinjer for child safeguarding. All risiko knyttet til child safeguarding må derfor vurderes og håndteres i alle avdelinger, uansett risikonivå.
- b. UNICEF Norge skal sørge for at child safeguarding prioriteres og blir en del av risikostyring i alle forretningsområder (og eventuelle fremtidige områder som vurderes).
- c. UNICEF Norge er forpliktet til å identifisere og redusere risikoen for skade, inkludert virkningen av eventuell påført skade, for barn som følge av organisasjonens arbeid.
- d. UNICEF Norge skal sørge for at child safeguarding risikovurderes i forbindelse med ansattes drift og (planlegging av) aktiviteter.
- e. UNICEF Norge vil vurdere risikoen knyttet til child safeguarding som en del av organisasjonens regelmessige risikovurderinger i forbindelse med gjennomgang og oppdatering av UNICEF Norges risikoregister.
- f. UNICEF Norge vil vurdere risikoen knyttet til child safeguarding i alle aktiviteter, arrangementer, utvikling av partnerskap og anskaffelse av leverandører av varer og tjenester som involverer direkte eller indirekte samhandling med barn. Ansvarlige for disse aktivitetene vil være ansvarlige for å sikre at child safeguarding inngår i risikovurdering eller analyser som gjennomføres før disse aktivitetene starter, arrangementer avholdes, partnerskap eller kontrakter signeres, med involvering av kontaktpersonen for child safeguarding og implementering av relevante kontroller som en del av aktivitetsplanlegging og utforming.

6. SCREENING I REKRUTTERING OG PARTNERSKAP

- a. UNICEF Norge forplikter seg til å inkludere child safeguarding i rekrutterings-, utvelgelses-, ansettelses- og opplæringsprosessene for ansatte, ikke-ansatte og samarbeidspartnere, som er passende for deres rolle (inkludert styremedlemmer og ambassadører).

Krav og forventninger rundt child safeguarding kommuniseres til mulige ansatte, ikke-ansatte og samarbeidspartnere, partnere og leverandører så tidlig som mulig i rekrutterings-/partnerskaps-/anskaffelsesprosessen, og inkluderes i rolle- og stillingsbeskrivelser.

- b. UNICEF Norges ansatte, frivillige og samarbeidspartnere skal sikkerhetsklareres på den måten som er passende for deres rolle, innenfor norsk lov, for å sikre child safeguarding.

7. ANSATTE, IKKE-ANSATTE OG SAMARBEIDSPARTNERES OPPFØRSEL

- a. Alle som er tilknyttet UNICEF Norge representerer UNICEF-merket, og deres oppførsel forventes å gjenspeile UNICEFs verdier; omsorg, respekt, integritet, tillit og ansvarlighet, samt forpliktelsen til å beskytte barn.

Barn som møter personer som jobber for eller med UNICEF Norge, kan oppfatte dem som tillitvekkende voksne på grunn av deres tilknytning til UNICEF. Dette gir disse voksne en posisjon med makt. Det forventes derfor at alle som er tilknyttet UNICEF Norge handler i samsvar med de høyeste standarder for integritet og oppførsel, og følger disse retningslinjene og andre relevante krav, retningslinjer og prosedyrer, passende til deres rolle, for å oppfylle sitt omsorgsansvar overfor barn, respektere deres rettigheter og verdighet, og generelt handle til barns beste.

- b. Generelle retningslinjer for child safeguarding for ansatte, ikke-ansatte medlemmer og samarbeidspartnere skal inkluderes i relevante dokumenter, inkludert i UNICEF Norges personalhåndbok, avtaler eller kontrakter med, eller forpliktelser fra samarbeidspartnere, og/eller andre relevante dokumenter, og vurderes i prestasjons- og partnerskapsevalueringer.
- c. Oppførsel som undergraver eller bryter med UNICEF Norges arbeid for child safeguarding, enten som en aktiv handling eller unnlatelse, er forbudt i henhold til denne retningslinjen. Brudd på denne retningslinjen og tilhørende prosedyrer, standarder og retningslinjer eller komiteens etiske retningslinjer kan betraktes som mislighold og være grunnlag for etterforskning og sanksjon, inkludert administrativ eller disiplinær handling, inkludert oppsigelse av ansettelse, fjerning fra styret eller en hvilken som helst av UNICEF Norges styrende organer, eller avslutning av forholdet med UNICEF Norge.
- d. Det er strengt forbudt å få tilgang til upassende materiale i hvilken som helst form, inkludert innhold som på noen måte er knyttet til misbruk av barn (inkludert bilder av overgrep mot barn).
- e. De som omfattes av denne retningslinjen skal unngå å være alene med et barn de samhandler med som en del av sitt arbeid for UNICEF Norge, enten fysisk eller digitalt i overvåkningsfrie kanaler.

8. OPPLÆRING

- a. UNICEF Norge vil gi opplæring i child safeguarding, retningslinjer, prosedyrer, standarder og veiledning for ansatte, ikke-ansatte og samarbeidspartnere, passende til deres rolle og ansvarsområder.

9. BESØK I PROGRAMMER/FELTBESØK

- a. Alle aktiviteter i UNICEF Norge, inkludert videoopptak, ta bilder, skrive historier og innsamle data som utføres av ansatte, ikke-ansatte eller relevante samarbeidspartnere skal gjøres i samsvar med denne retningslinjen og relaterte lover, prosedyrer, standarder og veiledning, inkludert de utstedt av UNICEF.

- b. Enhver person som skal på feltbesøk eller besøke UNICEF-kontorer i andre land, skal signere og godta UNICEF Norges etiske retningslinjer i tillegg til eventuelle gjeldende krav, inkludert å gjennomføre relevante informasjonsmøter og opplæringer og følge relevante UNICEF-standarder, veiledning og krav.

10. FOTOGRAFI, VIDEO OG FORTELLINGER

UNICEF Norge og alle som omfattes av denne retningslinjen skal følge UNICEFs standarder og krav for beskyttelse av barn i multimedia (fotografi og video) og intervju, samt eventuelle tilleggsstandarder og krav fra UNICEF Norge når det kreves i forbindelse med deres oppgaver, inkludert å innhente nødvendige informerte samtykker fra barn og deres foresatte.

11. PERSONVERN OG BESKYTTELSE

- a. UNICEF Norge og alle som omfattes av denne retningslinjen skal ta alle nødvendige forholdsregler for å sikre barns personvern, inkludert å overholde gjeldende krav til personvern i henhold til norsk lov.
- b. Personlig informasjon om barn som er registrert i interne systemer, skal kun være tilgjengelig for de som er direkte involvert i prosjektene det gjelder. Misbruk eller lekkasjer av data kan medføre risiko for skade på barn. Alle nødvendige forholdsregler skal tas for å forhindre uautorisert tilgang eller upassende bruk.

12. BEKYMRING OG RAPPORTERING

- a. Alle bekymringer om barns beskyttelse, inkludert bekymringer om mistenkte tilfeller av vold og/eller overgrep, skal rapporteres. Rutine for rapportering ligger som vedlegg til denne retningslinjen.
- b. Alle bekymringer knyttet til child safeguarding vil bli behandlet på en rask og konfidensiell måte.
- c. Alle beslutninger angående håndtering av bekymringer knyttet til beskyttelse av barn, inkludert begrunnelsen, vil bli registrert og oppbevart sikkert og konfidensielt.
- d. Det er forbudt å bevisst hindre at en bekymring knyttet til beskyttelse av barn blir rapportert, eller unnlatt å bli rapportert. Hvis en person ikke er fornøyd med oppfølgingen av deres rapport, bør de ta kontakt med nærmeste leder eller generalsekretær.
- e. Det er forbudt å bevisst fremsette en falsk bekymring
- f. Det er forbudt i henhold til denne retningslinjen å hevne seg mot en person som har rapportert en bekymring knyttet til beskyttelse av barn. Eventuell hevn skal rapporteres gjennom gjeldende varslingsrutiner.

13. PARTNERSKAP, SAMARBEID, KONTRAKTER

- a. Den ansatte som er ansvarlig for samarbeid eller kontrakter skal sikre at hensyn til barns beskyttelse inkluderes i avtaler, kontrakter og forpliktelser.
- b. Alle ansatte som er ansvarlige for utforming og forhandling av kontrakter og partnerskap, er også ansvarlige for å vurdere konsekvensene for barns beskyttelse gjennom hele utformings- og forhandlingsprosessen.

14. AKTIVITETER MED BARN OG UNGE

- a. Barns medvirkning i aktiviteter i regi av UNICEF Norge skal være frivillig. Barna skal føle seg trygge og deres rettigheter skal ivaretas. Aktiviteten skal være inkluderende, respektfull, og barna skal gis relevant og tilstrekkelig informasjon og åpen. Aktivitetene skal støttes av egnede voksne som er ansvarlige og følger retningslinjer for barns medvirkning, samt prosedyrer i denne rutinen, inkludert innhenting av informert samtykke.
- b. Alle nødvendige skritt skal tas for å sikre at barn beskyttes mot risiko for skade når de er direkte eller indirekte involvert i aktiviteter. Dette gjelder aktiviteter som innsamling av midler, partnerskap, påvirkningsarbeid, program-arbeid, CFCI, CRE, kommunikasjon, frivillig engasjement eller andre aktiviteter, enten det er personlig, digitalt eller på annen måte, uavhengig av størrelse eller omfang, eller om det er en engangs- eller gjentatt hendelse/aktivitet.
- c. Aktiviteter, inkludert arrangementer som involverer barn, skal vurderes og evalueres. En skal ta læring av eventuelle bekymringer knyttet til barns beskyttelse som har oppstått i løpet av arrangementet. Disse vurderingene skal deles med kontaktpersonen for child safeguarding.

15. Etterlevelse av dokumentet

- a. Gjennomføring av denne retningslinjen vil inkluderes i interne gjennomganger og revisjonsmekanismer for å sikre overholdelse, slik at eventuelle læringspunkter kan inkluderes i oppdateringer og revisjoner av dette dokumentet, prosedyrer og rutiner.
- b. Retningslinjen skal gjennomgås årlig, og i første omgang i desember 2024. Gjennomgangen skal gjennomføres av styrets champion for child safeguarding i styret, i samarbeid med kontaktperson for child safeguarding.